

Riksförbundet Enskilda Vägar

2025-10-07

Till: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remissvar

Ökad tydlighet, stärkt samverkan – förutsättningar för framtidens utvecklingspolitik (SOU 2025:85)

Synpunkter från Riksförbundet Enskilda Vägar

Det finns idag 60 000 mil väg. Av dessa utgörs endast ca 14 000 mil av statligt eller kommunalt väghållningsansvar, resterande ca 46 000 mil är enskilda vägar. För närvarande finns 22 500 väghållare som erhåller bidrag för 7 400 mil enskild väg. Resterande mil enskild väg bekostastas helt och hållet av de boende eller verksamheter längs vägen trots den betydelse även dessa vägar har för den sammanhållna infrastrukturen i Sverige.

Riksförbundet Enskilda Vägar tycker att perspektiven som presenteras i betänkandet är intressanta. Framför allt begreppet platssäkring som en aspekt av beslutsfattande. Som intresseorganisation för landets enskilda väghållare har vi medlemmar över hela landet, från storstad till extrem glesbygd. Dock ser vi att det måste finnas en tydlig balans mellan platsens betydelse, regionala intressen och en enhetlighet i hur vägar och infrastruktur hanteras i hela landet.

Riksförbundet Enskilda Vägar

Riddargatan 35
11457 STOCKHOLM

Tel. 08-20 27 50

E-post: info@revriks.se
Hemsida: www.revriks.se

Riksförbundet Enskilda Vägar

En av de största riskerna REV ser om landsbygdspolitiken som perspektiv ersätts med en expanderande regional politik är att landsbygdens frågor riskerar att försvinna. Som exempel kan vi nämna hur de enskilda vägarna hanteras i de regionala infrastruktur planerna idag. Trafikverket som central myndighet fördelar statliga bidrag och länsplanerna avsätter sedan medel efter regionens prioriterade behov. Vissa regioner avsätter inte några medel alls till enskilda vägar medan andra avsätter en högre andel. Samma sak gäller för kommunerna. Där vissa kommuner har generösa bidrag medan andra inte ger något alls. Denna olikhet gör att förutsättningar för att driva väg för enskilda är väldigt ojämlik.

Detta är en betydande risk med förslaget att flera politikområden kan bli väldigt olika hanterade och det ställer stora krav på det civila samhället att bevaka sakpolitik och ha dialog på lokal nivå över hela landet. Något som inte är möjligt för alla organisationer i civilsamhället. Det finns en risk för att frågor försvinner i helheten.

REV upplever ofta att samfälligheter, vägföreningar och ideella föreningar som sköter väg inte ses som en lokal aktör eller någon att samverka med idag. En positiv aspekt av förslaget är att det blir möjligt att även våra medlemmar ses som en betydelsefull del av det lokala civilsamhället. Det finns en stor potential att nyttja vägföreningarna för fler saker, förutsatt att anläggnings lagen och lagen om förvaltning av samfälligheter kan luckras upp vad gäller skrivningar om främmande verksamhet. Ett konkret exempel är hjärtstartare där föreningar köper in, sätter upp och underhåller hjärtstartare som räddar liv. Men egentligen begår styrelsen ett fel, som i värsta fall skulle kunna ses som grovt. Samfälligheter skulle kunna ta ett utökat ansvar för ny infrastruktur som elbilsladdning eller ges möjlighet att samarbeta i befintliga föreningar runt andra anläggningar av allmänt intresse som mikronät eller småskalig elproduktion. Helst utan att genomföra nya, dyra förrättningar. Flera av våra medlemmar benämner sig som en motsvarighet till kommunen eftersom de ligger långt ifrån kommunala centralorter och är det naturliga navet i bygden. Ur detta perspektiv kan platssäkring och partnerskap vara mycket positivt.

REV ser också dock med oro på de många utredningar som i allt högre grad vill lägga över mer av samhällets kostnader på enskilda fastighetsägare. Där bidragen urholkas och ökade krav på allt från klimatanpassningar till ökad vägstandard för sophantering och tyngre transporter drabbar enskilda fastighetsägare, samfälligheter och vägföreningar. Framtidens kostnader för väg och infrastruktur bör fortsatt vara till största del ett nationellt intresse, där staten ser till att det finns en likvärdighet och en

Riksförbundet Enskilda Vägar

grundläggande trygghet i en robust bidragsgivning och enhetliga regler så att inte regionala prioriteringar urholkar och skapar ett ökat behov av underhåll på olika platser. Samtidigt som platssäkring som perspektiv kan skapa möjligheter till anpassningar beroende på geografisk plats.

De ökade kraven på beredskap, tyngre transporter och de enskilda vägarnas betydelse för ett levande Sverige gör dock att enhetliga regler och bidrag även fortsatt är viktiga.

Stockholm som ovan

Maria Sigfridsdotter

Ordförande Riksförbundet Enskilda Vägar

Riksförbundet Enskilda Vägar (REV) är en opolitisk och icke vinstdrivande organisation för föreningar som sköter enskilda vägar i Sverige. REV har till uppgift att förenkla de enskilda väghållarnas vardag, tillvarata deras intressen och representera dem gentemot politiker, myndigheter och organisationer. Förbundet har drygt 13 800 medlemsföreningar som alla är enskilda väghållare. Medlemsföreningarnas drygt 5500 mil vägar utgör en viktig del av landets lokala infrastruktur och betjänar tillsammans mer än var fjärde fastighet i Sverige.